

V Chrudimi 12. 6. 2015

TISKOVÁ ZPRÁVA

Výroční zpráva projektu Podpora integrace příslušníků sociálně vyloučených romských lokalit v Pardubickém kraji II

Od června loňského roku probíhal v Pardubickém kraji víceúrovňový projekt na podporu integrace sociálně znevýhodněných obyvatel. Službu realizuje nezisková organizace Šance pro Tebe za podpory Pardubického kraje. Hlavním cílem bylo pomoci lidem v obtížné sociální situaci překonat společenskou a často i etnickou segregaci a začlenit se do většinové společnosti.

Projekt probíhal v několika městech Pardubického kraje ve formě terénní služby v domácím prostředí klientů, a ve většině případů také ambulantně. Lidé mohli několikrát týdně vždy v pravidelnou dobu navštívit zázemí služby pro danou lokalitu, kde na ně čekali sociální pracovníci připravení poradit a případně pomoci. Součástí služby byly také vzdělávací a společenské události, které svým účastníkům rozšiřovaly přehled o možnostech sebeuplatnění a vlastního růstu.

Realizace projektu byla závislá na motivaci a snaze uživatelů něco ve svém životě změnit. Spolupráce s klienty měla dlouhodobý charakter a první vzájemný kontakt byl obvykle provázen jejich skepsí a nedůvěrou. Často tak zpočátku nebylo snadné rozpoznat, co stojí za nepříznivou situací, která je postihla. Postupně, s prolomením nedůvěry a získáním pozitivních zkušeností s pracovníky Šance, vycházely najevo jednotlivé problémy způsobující sociální vyloučení.

Pracovníci projektu vedli po celou dobu svého působení podrobnou databázi klientů obsahující jejich složky, případové zápisy, smlouvy a další nezbytné dokumenty. Kvalitu poskytované služby i podporu pracovníků zajišťovaly průběžné supervize, metodická setkání, společné intervize nad jednotlivými klienty a kontinuální vzdělávání.

V lokalitě Chrudim působily v rámci terénního programu dvě sociální pracovníce se dvěma asistenty a celkem jedenácti stážisty a dobrovolníky. Ambulantní služba se v průběhu projektu přemístila z původního zázemí do domovského sídla Šance pro Tebe. Klienti si na tuto změnu rychle zvykli a sami službu vyhledávali se svými problémy, nebo na ni odkazovali své blízké. Cílovou skupinu tvořily převážně ženy ve věku od 24 do 40 let. Z 60% se jednalo o romské klienty.

Nejnáročnějším momentem projektu bylo pro chrudimské pracovníky zrušení ubytovny Na Rozhledně, v níž žilo tou dobou 9 klientských rodin. Bylo tedy potřeba nalézt pro tyto rodiny co nejrychleji nové bydlení, což vzhledem k jejich sociální situaci a etnické příslušnosti provázela značná neochota a odmítavost okolí.

Kromě problémů s bydlením řešili pracovníci se svými klienty především otázky financí a zadluženosti, výchovné problémy dětí a vztahy v rámci rodiny a jejího okolí.

Chrudimská sekce projektu úzce spolupracovala s OSPOD Chrudim, SOPRE CR o.p.s, Speciální a praktickou základní školou v Chrudimi, Úřadem práce Chrudim, občanským sdružením Amalthea, Občanskou poradnou oblastní charity Chrudim, Probační a mediační službou a občanským sdružením Romodrom.

Významnými partnery byla také nízkoprahová zařízení pro děti a mládež Futur a Agora, která se podílela na pořádání vzdělávacích a zážitkových programů především pro mladé lidi pocházející z rizikového prostředí. Tyto akce probíhají nezávisle na projektu a jsou přístupné široké veřejnosti, která se skrze práci NZDM učí respektu a snášenlivosti při setkávání s příslušníky sociálně vyloučených lokalit.

Ve spolupráci s NZDM Futur proběhlo za dobu projektu šest akcí pro rodiče s dětmi. Jedenáct dospělých a jednadvacet dětí se společně zhostilo například úklidu vnitřních a venkovních prostor městské ubytovny, který zakončili opékáním buřtů. Velký zájem byl také o Bleší trh „děravá kapsa III. a IV.“, Halloween party, Mikulášskou besídku nebo akci města s názvem „Uklidme svět“.

Úspěchy projektu souvisejí především s ubytováním a zaměstnáváním romských klientů. Většina z nich je dlouhodobě nezaměstnaná, nemá pracovní návyky a disponuje často jen základním vzděláním, což je činí jen obtížně zaměstnatelnými. Pracovníkům Šance se přesto podařilo zapojit dvě klientky do odpoledního šití a úklidových prací v rámci organizace. Pracují zde na základě DPP a zvyšují tím své uplatnění na trhu práce.

Další klientka je adeptkou na práci v rámci projektu “Předškolka”, který Šance pro Tebe realizuje pro rodiny předškolních dětí.

Třem klientkám pomohl projekt se získáním komerčního bydlení, z toho dvěma díky schválení nadačního příspěvku na kauci. Pracovníci byli ženám nápomocni při zřizování žádostí o městský byt, prohlídkách, podepisování smluv a dalších formalitách.

Vzhledem k vysoké zadluženosti klientů se projekt touto tematikou důkladně zabýval. Pomáhal dlužníkům nastavit splátkový kalendář, řešil exekuční stíhání a zároveň vedl klienty k zodpovědnému přístupu k finančním závazkům. Učil je především předcházet zadlužení a včas reagovat na upomínky, soudní výzvy a podobně. Pro rozšíření finanční gramotnosti mezi sociálně znevýhodněnými pořádá Šance pro Tebe také semináře týkající se tohoto tématu.

Kromě bydlení a financí pomáhali pracovníci klientům také s problémy týkajícími se rodinného života. Poskytovali rady a podporu ve vztazích s partnerem a ostatními členy domácnosti, ale i v sousedském soužití a přijetí či nepřijetí rodiny většinovou společností. To vše probíhalo na bázi kontaktních rozhovorů a situačních intervencí. V případě závažnějších problémů odkazovali pracovníci klienty na odbornou pomoc.

Jedním z nejčastějších témat k řešení byly výchovné problémy. Pracovníci důsledně směřovali k posilování rodičovské kompetence klientů a jejich pozitivnímu působení na děti. Pomáhali jim řešit problémy dětí ve škole, doprovázeli je na schůzky s učiteli a zároveň ve spolupráci s OSPOD působili proti společenským bariérám ze strany vzdělávacích institucí.

V Hrochově Týnci se situace částečně lišila. Cílovou skupinu zde stejně jako v Chrudimi tvoří ženy v průměrném věku 24 – 40 let. Podíl romských klientů však dosahuje až 90%. Většina uživatelů sociální služby žije v soukromých ubytovnách. Tým odborníků tvořily dvě sociální pracovnice, později byl posílen o pozici asistenta sociálního pracovníka. Příčinou tohoto kroku byla zvýšená zátěž způsobená nově vzniklou ubytovnou v Čankovicích o kapacitě 120 lůžek. Ta je aktuálně vyhledávána především menšími rodinami a jednotlivci. Během projektu působilo v Hrochově Týnci 7 stážistů a dlouhodobě také několik dobrovolníků. Velkou pomocí byla i vydatná spolupráce pracovníků s NZDM Futur a programem “Předškolka”.

Za nejdůležitější aktivity projektu lze považovat debatu pro mladé ženy a dívky zaměřenou na péči o kojence. V rámci nácviku pracovních kompetencí se klienti učili zvládat praktické dovednosti, od jednoduchých úkonů jako podávání ruky a představení se, až po náročnější činnosti jako zařizování dokumentů na ÚP, poplatků ve zdravotní pojišťovně či vhodné vystupování při pracovních pohovorech.

Také byla znovu zavedena dlouhodobá aktivita pro starší účastníky, kterou jsou pravidelné tréninky fotbalu. Ty získaly ještě více na oblibě poté, co dostali klienti příležitost setkat se s místním fotbalistou, který je zároveň zástupcem minority. Jeho úspěch z něj činí v očích klientů určitou autoritu a zároveň je jim pozitivním vzorem.

Obdobný účinek měla také beseda s Milanem Sýsem, zástupcem minority a studentem vysoké školy. Ten svým úspěchem motivoval a aktivizoval klienty ke vzdělání a ke změně způsobu přemýšlení o své budoucnosti. V souvislosti s touto akcí zaznamenali pracovníci zvýšený zájem o hledání zaměstnání a zvyšování svých kompetencí na trhu práce.

Poslední velkou akcí byla “nocovačka” v Agoře v Chrudimi. Během ní probíhal večerní program zaměřený na prevenci drogové závislosti.

Klienti z Hrochova Týnce se společně s těmi chrudimskými účastnili akce “Uklidme svět”, NZDM Futur uspořádalo workshop s tatérem pod názvem “Netradiční péče o tělo”, tvůrčí workshop “Vyrob si svou tašku”, přednášky o sexualitě, drogách či dlužích.

Velký úspěch sklidila beseda se zástupkyní romské elity, spisovatelkou Evou Danišovou, která se zároveň angažuje v sociálních službách.

Již tradiční soutěž Tejnice má talent se letos uskutečnila v Přestavlkách a opět se těšila velké oblibě.

Za významný individuální pokrok považují pracovníci v Hrochově Týnci účast dvou klientů na pravidelných jednáních pracovní skupiny, s čímž souvisí zvýšený zájem komunity o účast na veřejném dění v obci.

Dalším úspěchem je skutečnost, že jeden z klientů studuje na středním odborném učilišti ve Vysokém Mýtě a působí tak zároveň jako vzor pro své vrstevníky.

I přesto, že mnozí účastníci projektu nemají aspirace na vyšší vzdělání, podařilo se pracovníkům dopomoci několika z nich k zaměstnání. Příkladem je sedmnáctiletá klientka programu, která získala místo v Šicí dílně Šance pro Tebe.

Za velmi pozitivní vývoj budou pracovníci považovat i to, setrvávají-li klienti v práci delší dobu a získají-li návyky potřebné k uplatnění v zaměstnaneckém prostředí.

V lokalitě Chrast probíhala terénní služba dvakrát týdně. Prováděl ji jeden sociální pracovník spolu s asistentem a dvěma stážistkami. Služba zde nemá stálé zázemí, proto provizorně sídlila v kanceláři sociální pracovnice Městského úřadu.

Pracovníci udržovali vazby s MěÚ Chrudim, starostnou Chrasti, ZŠ Chrast a několika lokálními organizacemi jako Rytmus Chrudim, Občanská poradna Chrudim a podobně. Úzce spolupracovali také s lékaři, psychoterapeuty a dalšími odborníky. Na tématu výchovy a vzdělávání se podílel také OSPOD Chrudim, Speciální a praktická základní škola v

Chrudimi, Základní škola Chrast, Amalthea, o.s.; Občanská poradna oblastní charity Chrudim, Červený kříž a Charita Broumov.

Při terénní práci se pracovníci setkávali s lidmi, kteří z mnoha důvodů těžko dosahují na běžně poskytované služby. Důvodem bývá nedostatek financí, mentální nebo sociální deficit, který brání porozumění nabízeným službám, či nedostatek náhledu na vlastní tíživou sociální situaci.

Pro Chrast je typické, že uživatelé žijí ve většině případů ve vlastních domech či v podnájmu. Není zde žádná ubytovna.

Zaměstnatelnost klientů je značně limitovaná z důvodu nízkého vzdělání, chybějících pracovních návyků, ale také kvůli zániku pracovních příležitostí v lokalitě (dýhárna, papírna, výroba kompotů a šťáv atd.). Omezením je rovněž špatná dopravní dostupnost spojená s nízkým socioekonomickým statutem uživatelů.

Přesto i chrasteční sociální pracovníci hodnotí působení projektu v oblasti jako pozitivní a přínosné.

Sociální služba v lokalitě Prachovice probíhala pět dní v týdnu, vždy pět hodin denně, a prováděl ji jeden sociální pracovník za pomoci asistenta. Zázemí terénního programu bylo umístěno v budově místní základní školy v centru obce, což do určité míry usnadňovalo přístup uživatelů ke službě. Pracovníci poskytovali své služby převážně v přirozeném prostředí klientů, kteří žijí v nájemních bytech. Stejně jako v Chrasti, ani v Prachovicích není žádná ubytovna. Cílovou skupinu zde mimořádně tvořili spíše muži v průměrném věku 24 – 40 let. Z 60% se jednalo o romské klienty.

Intenzivní práce s klienty cílila na změnu jejich pohledu na vzdělávání a zaměstnání. V rámci osvěty probíhaly přednášky na téma finanční gramotnosti, významu vzdělání pro život, mezilidských vztahů či drogové závislosti. Pracovníci poskytovali klientům doprovod na soudní jednání i na schůzky na úřadech.

Projekt spolupracoval s ostatními lokalitami Šance, vedením města Prachovic, ZŠ Prachovice, městskou policií i Probační a mediální službou. Dále také s DDŠ v Chrudimi, s Charitou Chrudim, Střediskem výchovné péče Archa, Červeným křížem, DPH v Žampachu a Nadačním fondem Světýlko. Významným partnerem bylo také nízkoprahové zařízení Futur z Hrochova Týnce, které pro klienty projektu pořádalo množství přínosných vzdělávacích akcí.

Během roku proběhla například "nocovačka" v NZDM s programem na téma "Práce nebo škola?" nebo akce České asociace streetwork s názvem "Týden nízkoprahových služeb", která představila lokální sociální služby veřejnosti prostřednictvím diskusí, her a dalšího bohatého programu. Sami klienti s pomocí pracovníků Šance zorganizovali fotbalový turnaj. Rovněž proběhl den otevřených dveří NZDM, jehož součástí byla výstava fotografií a výtvarný workshop. Na jaře se klienti zúčastnili akce "Uklidme svět", workshopu enkaustiky a navštívili Aquapark v Pardubicích. V průběhu celého roku měli možnost účastnit se Komunitních úterků, které pořádá NZDM Agora v Chrudimi.

Pracovníci terénního programu v Prachovicích se aktivně zapojují do veřejného života obce a účastní se jednání zastupitelstva. V této lokalitě dlouhodobě panuje napětí mezi majoritní částí obyvatel a minoritou. Vedle komunikace s jednotlivci se tedy pracovníci aktivně podílejí také na řešení vztahových problémů obou skupin spolu vedením obce a ředitelkou ZŠ v Prachovicích. Jejich cílem je soužití většinové společnosti s romskou komunitou normalizovat.

Nejzásadnější úspěchy programu se týkají rodinného života klientů jejich finanční situace a zaměstnání.

Pracovníkům se podařilo zapojit jednu z klientek na 0,5 úvazku do projektu Šicí dílny Šance pro Tebe. I nadále s ní pracují na motivaci k dalšímu vzdělávání a absolvování učebního oboru. Někteří z uživatelů našli pracovní uplatnění ve velkých závodech s dojížděním, například v Kiekertu v Přelouči a v Hedvíkově - Třemošnici. Dva z klientů ztratili bydlení v rámci exekuce. Pracovníkům se podařilo zajistit jim náhradní bydlení v Městské části Prahy 9, kde díky zapojení do projektu bezdomovců získali k obývání mobilní buňky a možnost pracovního uplatnění v technických službách. Další dva prachovičtí klienti si v rámci působení organizace odpracovali trest obecně prospěšných prací ve výši 60 a 80 hodin.

V oblasti bydlení se významnými partnery projektu stali Nadační fond J&T a Agrofert, díky kterým bylo možné zajistit finanční příspěvky na kauci, nájemné a vybavení bytu pro potřebné klienty. Dům jedné z klientek se podařilo zachránit z exekuční dražby. Majitelka domu má nově stanovený splátkový kalendář a daří se jí ho dodržovat.

Bohužel, ne všechny příběhy mají šťastný konec. I přes maximální snahu organizace se nepodařilo zajistit bydlení pro dva klienty a jejich rodiny. Jiná klientka, která je v jiném stavu, vytrvale odmítá alternativní řešení bydlení pro sebe, svou těhotnou dceru a její děti. V této věci Šance pro Tebe intenzivně spolupracuje s OSPOD Chrudim.

Jinou rodinu však projekt zachránil od rozpadu. Po vyřešení náročné finanční situace klientky skrze jednání s exekutory a splátkový kalendář získala do péče svá čtyři vnoučata. Šance pro Tebe jí i nadále pomáhá při náročné výchově dětí.

I po skončení programu pokračuje Šance pro tebe ve spolupráci s klienty a jejich rodinami, a to skrze množství dalších projektů se vzájemnou provázaností. Přináší tak lidem ze sociálně vyloučených lokalit šanci na kvalitní život bez cejchu nepřizpůsobivosti a zavržení.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

Kontakt pro novináře:

PR a komunikace: Bc. Jana Pacolová, 720 176 985, jana.pacolova@sance.chrudim.cz

Šance pro tebe
Štěpánkova 92, 537 01 Chrudim
tel., fax. : +420 469 623 501
sance@sance.chrudim.cz
www.sance.chrudim.cz
KB, a. s., Chrudim, číslo účtu 1952 1251 0267 / 0100
IČO 68 24 62 77
registrace MV ČR : VS / 1-1 / 35939 / 98-R ze dne 4. 5. 1998